

U 34/2025 rd

Statsrådets skrivelse till riksdagen om kommissionens beräkningar för 2026 som hänför sig till beredningen av förslaget till Europeiska unionens allmänna budget för budgetåret 2026 (budgeten; Europeiska unionen)

I enlighet med 96 § 2 mom. i grundlagen översänds till riksdagen ett allmänt material om kommissionens beräkningar för 2026 som hänför sig till beredningen av förslaget till Europeiska unionens allmänna budget för budgetåret 2026 och som kommissionen antog den 4 juni 2025 samt en promemoria om beräkningarna.

På grund av den brådskande situationen lämnades först en E-skrivelse (E 50/2025 rd) om förslaget, som koordinerats inom statsrådets samordningssystem.

U-skrivelsen innehåller inte några nya ståndpunkter i förhållande till E-skrivelsen.

Helsingfors den 21.8 2025

Finansminister Riikka Purra

Specialsakkunnig Johanna Makkonen

**EUROPEISKA KOMMISSIONENS FÖRSLAG TILL EUROPEISKA UNIONENS
ALLMÄNNA BUDGET FÖR BUDGETÅRET 2026; ALLMÄN ÖVERSIKT****1 Allmänt**

Europeiska kommissionen gav den 4 juni 2025 sina beräkningar för 2026 som hänför sig till beredningen av förslaget till Europeiska unionens allmänna budget (*Statement of Estimates of the European Commission for the financial year 2026 – Preparation of the 2026 Draft Budget*). Budgetförslaget översatt till alla officiella unionsspråk offentliggjordes i juli och överlämnades till rådet och Europaparlamentet. Budgetförslaget är förknippat med kommissionens meddelande av den 4 juni 2025 om teknisk justering av den fleråriga budgetramen för 2026 (COM(2025) 800 final).

EU:s budget indelas i åtagandebemyndiganden (åtaganden) och betalningsbemyndiganden (betalningar). Åtagandena kan jämföras med fullmakter som gäller statens budget. Ett åtagande är en juridisk förpliktelse att betala vissa anslag. Åtagandena har inga omedelbara direkta ekonomiska konsekvenser. De ekonomiska konsekvenserna blir aktuella i det skede då åtagandena blir kassaflöde i praktiken, det vill säga betalningar.

När det gäller direktstöden för jordbruket och EU:s allmänna förvaltning ligger åtagandena och betalningarna på samma nivå. I praktiken konkretiseras betalningarna för nästan alla andra rubriker senare, ibland till och med flera år efter att åtagandena gjorts. De nationella EU-avgifterna bestäms utifrån betalningsbemyndigandena, det vill säga kassaflödet.

2 Det huvudsakliga innehållet i kommissionens budgetförslag**2.1 Allmänt**

Denna U-skrivelse baserar sig på det engelskspråkiga allmänna materialet om kommissionens beräkningar.

EU:s budget för 2026 är det sjätte budgetförslaget under den fleråriga budgetramen för 2021–2027 och det första budgetförslaget som har beretts i enlighet med kommissionens nuvarande program och prioriteter.

2.2 Utgifter

Enligt kommissionen är syftet med budgetförslaget att de strategiska målen för att bland annat stödja Ukraina, konkurrenskraft, migrationshantering, säkerhet och försvar samt strategiska investeringar och samtidigt fortsätta stärka prioriteringarna för grön och digital omställning. Under rubrik 1 i budgetförslaget ligger fokus på att stödja digitalisering och forskning. Hållbar strukturomvandling och grön tillväxt stöds särskilt genom finansieringsprogrammen under rubrik 2 och 3. Programmen under rubrik 4 och 5 i budgetförslaget gäller bland annat migrationsåtgärder samt säkerhet och försvar. I programmen under rubrik 6 ingår finansiering för EU:s yttre förbindelser. Budgetförslaget innehåller effekterna av halvtidsöversynen av den fleråriga budgetramen för budgetåret 2026.

När det gäller den totala nivån på åtaganden uppgår budgetförslaget för 2026 i fråga om de program som hör till budgetramen till sammanlagt 187 546,1 miljoner euro (0,97 % av EU27:s BNI). I fråga om betalningarna ligger den totala nivån i budgetförslaget på 187 184,4 miljoner euro (0,97 % av EU27:s BNI). När de särskilda instrumenten utanför budgetramen räknas in uppgår budgetförslagets totala summa till 193 262 miljoner euro i åtaganden (1 % av EU27:s BNI) och till 192 206,9 miljoner euro i betalningar (1 % av EU27:s BNI). Totalt sett minskar åtagandena med -3,1 procent och betalningarna ökar med +23,8 procent jämfört med 2025. Den betydande ökningen av betalningsbemyndiganden 2026 (+23,8 %) beror på att programperioden 2021–2027 nu genomförs fullt ut. Enligt kommissionen har behovet att öka betalningsbemyndiganden varit stort även under föregående budgetramarnas sista år. I budgetförslaget är marginalen för oförutsedda utgifter mellan totalnivån och budgetramens tak när det gäller åtaganden 492,7 miljoner euro och när det gäller betalningar 18 410,2 miljoner euro. De nämnda siffrorna omfattar inte betalningsbemyndigandena som gäller finansieringen som allokeras genom *återhämtningsinstrumentet*.

Genom de särskilda instrumenten kan man reagera på exceptionella och oförutsedda omständigheter, externa eller interna, och de används vid behov när utgifterna inte kan finansieras inom gränserna för de maximala belopp som finns att använda under en eller flera rubriker i budgetramen. De särskilda instrumenten står utanför budgetramen. Kommissionen föreslår sammanlagt 5 715,9 miljoner euro i åtaganden och 5 022,5 miljoner euro i betalningar till tematiska särskilda instrument utanför budgetramen (*Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter*, *Reserven för solidaritet och katastrofbistånd*, *brexitjusteringsreserven* och *Ukrainareserven*). Jämfört med 2025 minskar åtagandena för tematiska särskilda instrument med 953,9 miljoner euro (-14,3 %) och betalningarna med 571 miljoner euro (-10,2 %). Därtill föreslår kommissionen att EURI-instrumentet tas i bruk i åtaganden för 2 138,2 miljoner euro under rubriken 2b, att *flexibilitetsmekanismen* tas i bruk i åtaganden och betalningar för totalt 2 286,4 miljoner euro under rubrikerna 2b och 7, samt att det samlade marginalinstrumentet tas i bruk i åtaganden för 748,2 miljoner euro under rubrik 7.

Nedan finns en tabell, presenterad i kommissionens budgetförslag, om utvecklingen av åtaganden och betalningar per rubrik under budgetåren 2025 och 2026. Siffrorna för 2025 inkluderar även tilläggsbudgeten nr 1/2025.

Tabell 1: Budgetförslag 2026

Åtagandebemyndiganden (åtag.bem.) och betalningsbemyndiganden (bet.bem.), miljoner euro i löpande priser

	Budgetförslag 2026		Budget 2025 inkl. tilläggsbudget 1/25		Andel av budgetförslag 2026 (%)		Differens 2026–2025		Differens 2026/2025 (%)	
	(1)		(2)		(3)		(1 – 2)		(1 – 2)	
	ÅTAG.BE M.	BET.BEM.	ÅTAG.B EM.	BET.BEM.	ÅTAG. BEM.	BET. B EM.	ÅTAG. BEM.	BET. BE M.	ÅTAG. BEM.	BET. BEM .
1. Inre marknaden, innovation och digitalisering	22 054,4	23 309,4	21 480,1	20 460,6	11,4 %	12,1 %	574,3	2 848,7	2,7 %	13,9 %
<i>Budgetramens tak</i>	22 210,0		21 596,0							
<i>Marginal</i>	155,6		115,9							
2. Sammanhållning, resiliens och värden	71 726,1	74 617,4	77 980,2	44 445,2	37,1 %	38,8 %	-6 254,0	30 172,2	-8,0 %	67,9 %
<i>varav via flexibilitetsmekanismen</i>	2 065,4		1 141,6							
<i>varav via det samlade marginalinstrumentet</i>										
<i>varav via EURI-instrumentet</i>	2 138,2	2 138,2	1 141,6	1 141,6						
<i>Budgetramens tak</i>	67 523,0		75 697,0							
<i>Marginal</i>	0,5									
<i>varav ekonomisk, social och territoriell sammanhållning (2 a)</i>	56 592,5	59 697,7	66 365,7	33 260,4	29,3 %	31,1 %	-9 773,2	26 437,4	-14,7 %	79,5 %
<i>varav resiliens och värden (2 b)</i>	15 133,6	14 919,7	1111 614,4	11 184,8	7,8 %	7,8 %	351,2	3 734,9	30,3 %	33,4 %
3. Naturresurser och miljö	56 971,9	53 133,4	56 731,3	52 091,5	29,5 %	27,6 %	240,6	1 041,9	0,4 %	2,0 %
<i>Budgetramens tak</i>	57 100,0		57 336,0							
<i>Marginal</i>	128,1		604,7							
<i>varav marknadsrelaterade utgifter och direktstöd</i>	40 465,2	40 517,0	39 975,9	40 030,7	20, %	21,1 %	489,3	486,3	1,2 %	1,2 %
4. Migration och gränsförvaltning	5 010,0	3 886,5	4 791,1	3 203,9	2,6 %	2,0 %	218,9	682,6	4,6 %	21,3 %
<i>Budgetramens tak</i>	5 103,0		4 871,0							
<i>Marginal</i>	93,0		79,9							
5. Säkerhet och försvar	2 803,5	2 250,8	2 632,6	2 143,2	1,5 %	1,2 %	170,9	107,6	6,5 %	5,0 %
<i>varav via flexibilitetsmekanismen</i>			15,6							
<i>Budgetramens tak</i>	2 810,0		2 617,0							
<i>Marginal</i>										
6. Grannskapet och omvärlden	15 505,0	16 511,7	16 308,2	14 426,3	8,0 %	8,6 %	-803,2	2 085,4	-4,9 %	14,5 %
<i>varav via flexibilitetsmekanismen</i>			5,2							
<i>Budgetramens tak</i>	15 614,0		16 303,0							
<i>Marginal</i>	109,0									
7. Europeisk offentlig förvaltning	13 475,2	13 475,2	12 845,0	12 845,0	7,0 %	7,0 %	630,1	630,1	4,9 %	4,9 %
<i>varav via flexibilitetsmekanismen</i>	221,0									
<i>varav via det samlade marginalinstrumentet</i>	748,2		721,0							
<i>Budgetramens tak</i>	12 506,0		12 124,0							
<i>Marginal</i>										

Anslag totalt rubrikerna 1–7	187 546,1	187184,4	192 768,6	149 615,7	97,0 %	97,4 %	-5 222,4	37 568,6	-2,7 %	25,1 %
<i>varav via flexibilitetsmekanismen</i>	<i>2 286,4</i>	<i>2 286,4</i>	<i>1 162,4</i>	<i>1 398,8</i>						
<i>varav via det samlade marginalinstrumentet</i>	<i>748,2</i>		<i>721,0</i>							
<i>varav via EURI-instrumentet</i>	<i>2 138,2</i>	<i>2 138,2</i>	<i>1 141,6</i>	<i>1 141,6</i>						
<i>Budgetramens tak</i>	<i>182 866,0</i>	<i>201 170,0</i>	<i>190 544,0</i>	<i>175 378,0</i>						
<i>Marginal</i>	<i>492,7</i>	<i>18 410,2</i>	<i>800,5</i>	<i>28 302,7</i>						
Utgifter i % av BNI	0,97 %	0,97 %	1,04 %	0,81 %						
Tematiska särskilda instrument	5 715,9	5 022,5	6 669,9	5 593,6	3,0 %	2,6 %	-953,9	-571,0	-14,3 %	-10,2 %
Totalt alla	193 262,0	192 206,9	199 438,4	155 209,3	100 %	100 %	-6 176,4	36 997,6	-3,1 %	23,8 %
Utgifter i % av BNI	1,00 %	1,00 %	1,07 %	0,84 %						

Rubrik 1: Inre marknaden, innovation och digitalisering

Rubrik 1 har en central roll när det gäller att möjliggöra innovationer, utveckling av den inre marknaden, strategiska investeringar och digitalisering. Under rubriken ingår bland annat ramprogrammet för forskning och innovation *Horisont Europa*, programmet *Ett digitalt Europa*, det centrala programmet för strategiska investeringar *Fonden för ett sammanlänkat Europa* och investeringsprogrammet *InvestEU*. De viktigaste decentraliserade byråer som finansieras under rubrik 1 är bland annat Europeiska unionens rymdprogrambyrå, Europeiska kemikaliemyndigheten och Europeiska sjösäkerhetsbyrån.

Som totalnivå för rubrik 1 föreslår kommissionen 22 054,4 miljoner euro i åtaganden och 23 309,4 miljoner euro i betalningar 2026. Detta betyder en ökning på +2,7 % i åtaganden och en ökning på +13,9 % i betalningar jämfört med 2025. Marginalen för rubriken blir cirka 155,6 miljoner euro.

Till rubrik 1 föreslår kommissionen därtill en ökning om 1 379,1 miljoner euro i betalningar från finansieringen för *återhämtningsinstrumentet*.

Horisont Europa

Det överlägset största programmet under rubrik 1 är *Horisont Europa*, ramprogrammet för forskning och innovation. Genom Horisont Europa finansieras viktig forskning och utveckling på områden som till exempel strategisk autonomi, industriell omvandling, grön omställning och digitalisering, skydd av Europas ekosystem och naturens mångfald. För programmet föreslår kommissionen åtaganden på 12 973,5 miljoner euro (+1,7 % jämfört med 2025) och betalningar på 13 845,4 miljoner euro (+24,5 %).

I de anslag som kommissionen föreslagit för *Horisont Europa* ingår ett återinförande av tidigare åtaganden i enlighet med artikel 15.3 i EU:s budgetförordning till ett belopp av 147,7 miljoner euro för 2026.

Dessutom innehåller budgetförslaget en ökning av anslagen för programmet *Horisont Europa* med 734,9 miljoner euro i enlighet med artikel 5 i förordningen om den fleråriga budgetramen (rådets förordning EU, Euratom nr 2020/2093).

Europeiska strategiska investeringar

De övriga viktigaste programmen under rubrik 1 inom klustret Europeiska strategiska investeringar är investeringsprogrammet *InvestEU*, *Fonden för ett sammanlänkat Europa (CEF)* och det särskilda programmet för ett *digitalt Europa*.

Målet med *InvestEU*-programmet är att komplettera finansieringen i bidragsform och aktivera de privata investeringarna med hjälp av säkerheter inom EU:s prioriterade områden, såsom grön och digital omställning, forskning och innovation, hälso- och sjukvårdssektorn samt strategiska teknologier. Till programmet *InvestEU* föreslår kommissionen för 2026 åtaganden för 298,6 miljoner euro (-21,1 % jämfört med 2025) och betalningar för 879,7 miljoner euro (+66,1 %). Också anslagen för *InvestEU* innehåller en ökning av anslagen med 245,1 miljoner euro 2026 i enlighet med artikel 5 i förordningen om den fleråriga budgetramen.

För *instrumentet Fonden för ett sammanlänkat Europa* föreslås åtaganden på 3 019,30 miljoner euro (+6,8 % jämfört med 2025) och betalningar på 2 707,90 miljoner euro (-17,7 %). För programmet för *ett digitalt Europa* föreslås åtaganden för 999,7 miljoner euro (-8,9 %) och betalningar för 1 561,30 miljoner euro (+37,4 %).

I enlighet med kommissionens budgetförslag fördelas åtagandena närmare enligt följande:

Tabell 2: Budgetrubrik 1*mn euro i löpande priser*

Rubrik 1. Inre marknaden, innovation och digitalisering	Budgetförslag 2026 mn euro i åtaganden	Förändring 2026/2025 %
Forskning och innovation	14 119,7	4,2 %
Horisont Europa	12 973,5	1,7 %
Euratoms forsknings- och utbildningsprogram	293,8	-16,5 %
ITER-programmet	852,4	75,2 %
Europeiska strategiska investeringar	4 590,3	0,5 %
InvestEU-fonden	298,6	-21,1 %
Fonden för ett sammanlänkat Europa (CEF)	3 019,3	6,8 %
Digitalt Europa	999,7	-8,9 %
Decentraliserade byråer	246,3	6,4 %
Pilotprojekt och förberedande åtgärder	26,4	-23,2 %
Inre marknaden	1 016,9	2,4 %
Programmet för den inre marknaden	622,0	1,4 %
EU-programmet för bedrägeribekämpning	26,9	-1,6 %
FISCALIS-programmet	40,0	2,0 %
CUSTOMS-programmet	140,3	1,3 %
Decentraliserade byråer	180,9	17,1 %
Pilotprojekt och förberedande åtgärder	6,8	-66,5 %
Rymden	2 327,5	-1,9 %
EU:s rymdprogram	2 094,4	2,1 %
Unionens program för säker konnektivitet	149,7	-23,8 %
Decentraliserade byråer	83,4	4,4 %
Totalt	22 054,4	2,7 %
Budgetramens tak	22 210,0	
Marginal	155,6	
Återinförande av åtaganden (artikel 15.3 i budgetförordningen)	147,7	

Rubrik 2: Sammanhållning, resiliens och värden

Rubrik 2 är den största av de sju rubrikerna i budgeten och den är uppdelad i två underrubriker varav underrubrik 2a omfattar Europeiska unionens region- och strukturpolitik. Genom Europeiska unionens region- och strukturpolitik strävar man efter att minska skillnaderna i utveckling mellan olika regioner och medlemsstater i EU. Syftet är att främja konkurrenskraft och hållbar tillväxt samt att förnya ekonomiska och sociala strukturer. Också åtgärderna för bekämpning av klimatförändringen har stått i fokus. Dessutom har man reagerat på olika kriser, såsom följderna av Rysslands anfallskrig i Ukraina, genom att utnyttja medel inom region- och

strukturpolitiken. Inom ramen för dem kan även åtgärder enligt Plattformen för strategisk teknik (STEP) genomföras. Underrubrik 2a omfattar följande fonder: *Europeiska regionala utvecklingsfonden*, *Europeiska socialfonden+* och *Sammanhållningsfonden*.

Underrubrik 2b omfattar fonder i EU-budgeten som gäller resiliens och värden. Av dessa är bland annat följande betydande: *Civilskyddsmekanismen (UCPM/RescEU)*, *Hälsoprogrammet (EU4Health)*, programmen *Erasmus+* och *Europeiska solidaritetskåren* som närmast riktar sig till unga, kultursektorns och den audiovisuella sektorns program *Kreativa Europa* samt program för rättsliga frågor. Dessutom innehåller underrubriken finansieringskostnader i anslutning till återhämtningsinstrumentets upplåning.

För rubrik 2 föreslår kommissionen totalt 71 726,1 miljarder euro i åtaganden (-8,0 % jämfört med 2025) och 74 617,4 miljarder euro i betalningar (+67,9 %). Enligt kommissionens förslag skulle det i praktiken inte finnas någon marginal för rubriken annat än ett tekniskt belopp på 0,5 miljarder euro. Kommissionen föreslår att flexibilitetsmekanismen används för 2 065,4 miljarder euro och EURI-instrumentet för 2 138,2 miljarder euro för att täcka återhämtningsinstrumentets finansieringskostnader till den del som de anslag som reserverats för det egentliga momentet inte räcker till.

2a Ekonomisk, social och territoriell sammanhållning

För rubrik 2a föreslås sammanlagt 56 592,5 miljarder euro i åtaganden och 59 697,7 miljarder euro i betalningar. Åtagandena minskar med -14,7 procent i jämförelse med 2025 och betalningarna ökar med +79,5 procent. Ökningen av betalningarna beror på att betalningarna varit på en anmärkningsvärt låg nivå de senaste åren och att det nya programmet först nu genomförs fullt ut.

Det största programmet under denna underrubrik är *Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf)*, för vilken det föreslås 34 330,3 miljarder euro i åtaganden (-15,1 % jämfört med 2025) och 36 291,3 miljarder euro i betalningar (70,2 %). Ett annat betydande program är *Europeiska socialfonden (ESF+)*, som främjar sysselsättning och delaktighet och som är ett viktigt finansieringsinstrument inom ramen för EU:s pelare för sociala rättigheter. Kommissionen föreslår åtaganden för 14 505,8 miljarder euro (-15,6 % jämfört med 2025) och betalningar för 15 573,0 miljarder euro (+106,3 %) till *Europeiska socialfonden*. Under rubriken finns dessutom *Sammanhållningsfonden* till vilken kommissionen föreslår 7 756,4 miljarder euro i åtagandebemyndiganden (-11,1 %) och 7 829,8 miljarder euro i betalningsbemyndiganden (+78,7 %).

I nivån på betalningsbemyndiganden för de sammanhållningspolitiska programmen ingår som tilläggsfinansiering den beräknade effekten av omfördelning i programmen som möjliggjordes i samband med halvtidsöversynen av sammanhållningspolitiken. Behovet av betalningsbemyndiganden blir större än beräknat 2026, eftersom kommissionen i samband med halvtidsöversynen föreslår bland annat högre förfinansiering, möjlighet till medfinansiering från EU på upp till 100 procent samt utvidgning av stödberättigande insatser till bland annat investeringar i säkerhet och försvar, sammanhållningspolitiska åtgärder för bostäder till överkomliga priser samt flexibla möjligheter att ge stöd till stora företag. Enligt kommissionen är nettoinverkan en ökning av betalningsbemyndiganden på 4,1 miljarder euro 2026, till sådana sammanhållningsprogram där medel tilldelas frivilligt till de ovannämnda nya prioriteringarna och med ökad förfinansiering. Enligt kommissionen inverkar förslaget ändå inte på den totala nivån av bemyndiganden, utan behovet av betalningar kommer att balanseras ut under programperioden.

Bemyndiganden för rubriken omfattar också omfördelningar som avtalats vid halvtidsöversynen av den fleråriga budgetramen. Budgeten 2025 anpassades enligt omfördelningarnas inverkan på det året. Omfördelningarna skulle inte påverka de anslag som delats ut i enlighet med medlemsstaternas fördelning i förväg och som omfattas av den gemensamma förvaltningen.

2b Resiliens och värden

Finansieringsprogram under underrubriken 2b Resiliens och värden i budgetförslaget är bland annat *Faciliteten för återhämtning och resiliens (RRF)*, *Instrumentet för tekniskt stöd (TSI)*, *Civilskyddsmekanismen (UCPM/RescEU)*, *Hälsoprogrammet (EU4Health)*, *Erasmus+*, *Europeiska solidaritetskåren*, *Kreativa Europa*, *programmet för medborgare, jämlikhet, rättigheter och värden* samt *programmet Rättsliga frågor*. Ur rubriken finansieras dessutom finansieringskostnader för upptagande av återhämtningsinstrumentets lån, dvs. i praktiken ränteutgifter och andra motsvarande betalningar. De viktigaste decentraliserade byråerna som finansieras under rubrik 2 är Europeiska läkemedelsmyndigheten, Europeiska centrumet för förebyggande och kontroll av sjukdomar, Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter, Europeiska unionens byrå för straffrättsligt samarbete och Europeiska åklagarmyndigheten.

För rubrik 2b föreslås sammanlagt 15 133,6 miljoner euro i åtaganden och 14 919,77 miljoner euro i betalningar. Åtagandena ökar med +30,3 procent i jämförelse med 2025 och betalningarna med +33,4 procent. Av de största programmen i rubriken föreslås i åtaganden 4 274,3 miljoner euro (+7,7 % jämfört med 2025) till Erasmus+, 684,9 miljoner euro (+17,6 %) till hälsoprogrammet EU4Health och 396,2 miljoner euro (+12,4 %) till programmet Kreativa Europa.

Genomförandet av återhämtningsinstrumentet innebär att över hälften av finansieringen i rubriken går åt till *återhämtningsinstrumentets* finansieringskostnader, för vilka det föreslås att 8 027 miljoner euro reserveras som åtaganden och betalningar för 2026 (+61,6 %). Ursprungligen hade det i finansieringsplanen fastställts ett maximalt belopp på 3 744,6 miljoner euro för finansieringskostnaderna, så för att täcka de ökade räntekostnaderna föreslår kommissionen att man inför en flexibilitetsmekanism och det nya EURI-instrumentet, som man kom överens om i samband med halvtidsöversynen av budgetramen, utöver den tillgängliga marginalen på 72,8 miljoner euro under rubrik 2b. De återstående ytterligare behoven skulle finansieras med sammanlagt 2 065,4 miljoner euro genom införandet av flexibilitetsinstrumentet samt genom att återinföra åtaganden som frigjorts genom EURI-instrumentet med sammanlagt 2 138,2 miljoner euro. Kommissionen kan uppdatera sitt förslag om återhämtningsinstrumentets finansieringskostnader i ändringsskrivelsen när ränteprognoserna preciseras.

Budgetförslaget för 2026 innehåller en ökning av anslagen i rubrik 2b i enlighet med artikel 5 i förordningen om den fleråriga budgetramen till *Hälsoprogrammet (EU4Health)* med 360,1 miljoner euro, till *Erasmus+* med 416,3 miljoner euro, till programmet *Kreativa Europa* med 146,7 miljoner euro och till programmet *Medborgare, jämlikhet, rättigheter och värden* med 195,9 miljoner euro.

Till rubrik 2b föreslår kommissionen därtill en ökning om 99 303,3 miljoner euro i betalningar från finansieringen för *återhämtningsinstrumentet*, vilket i praktiken innebär finansiering via faciliteten för återhämtning och resiliens.

I enlighet med kommissionens budgetförslag fördelas åtagandena närmare i rubrik 1 enligt följande:

Tabell 3: Budgetrubrik 2*mn euro i löpande priser*

Rubrik 2. Sammanhållning, resiliens och värden	Budgetförslag 2026 mn euro i åtaganden	Förändring 2026/2025 %
Underrubrik 2a Ekonomisk, social och territoriell sammanhållning	56 592,52	-14,7 %
Europeiska regionala utvecklingsfonden	34 330,3	-15,1 %
Sammanhållningsfonden	7 756,4	-11,1 %
Europeiska socialfonden+	14 505,8	-15,6 %
Pilotprojekt och förberedande åtgärder	p.m.	-
Underrubrik 2 b Resiliens och värden	15 133,6	30,3 %
Regional utveckling och sammanhållning	35,7	0,6 %
Stödprogrammet för den turkcypriotiska befolkningsgruppen	35,7	0,6 %
Återhämtning och resiliens	9 301,7	50,4 %
Faciliteten för återhämtning och resiliens RRF och Instrumentet för tekniskt stöd TSI	109,5	-13,0 %
Program för skydd av euron mot förfalskning Perikles IV	0,9	2,0 %
Finansieringen av kostnaden för återhämtningsinstrumentet	8 021,0	61,7 %
Civilskyddsmekanismen/rescEU	167,7	-20,7 %
Hälsoprogrammet EU4Health	684,9	17,6 %
Decentraliserade byråer	298,2	4,4 %
Pilotprojekt och förberedande åtgärder samt andra insatser	13,6	10,1 %
Investeringar i människor, social sammanhållning och värden	5 796,2	7,5 %
Programmet för sysselsättning och social innovation EaSI	107,7	-1,3 %
Erasmus+	4 274,3	7,7 %
Europeiska solidaritetskären	149,8	2,0 %
Kreativa Europa	396,0	12,4 %
Medborgare, jämlikhet, rättigheter och värden	290,9	23,1 %
Programmet för rättsliga frågor	41,7	-0,0 %
Decentraliserade byråer och Europeiska åklagarmyndigheten Eppo	339,3	4,6 %
Pilotprojekt och förberedande åtgärder samt andra insatser	196,4	-7,1 %
Totalt	71 726,1	-8,0 %
<i>varav via flexibilitetsmekanismen</i>	2 065,4	
<i>varav via det samlade marginalinstrumentet</i>	-	
<i>varav via EURI-instrumentet</i>	2 138,2	
<i>Budgetramens tak</i>	67 523	
<i>Marginal</i>	0,5	

Rubrik 3: Naturresurser och miljö

I rubrik 3 ingår utgifterna för den gemensamma jordbrukspolitiken, för landsbygdsutveckling och för den gemensamma fiskeripolitiken samt centrala utgifter för miljö- och klimatåtgärder,

såsom mekanismen för en rättvis omställning och miljöprogrammet LIFE. Åtgärderna under rubriken bidrar till EU:s mål för den gröna omställningen, visionen om jordbruket samt konkurrenskraftskompassen. De viktigaste decentraliserade byråerna som finansieras under rubriken är Europeiska miljöbyrån, Europeiska fiskerikontrollbyrån och Europeiska kemikaliemyndigheten, som är placerad i Finland. Under rubriken ingår även utgifterna för genomförande av kolgränsmekanismen (CBAM) och en reserv för utgifter för EU:s sociala klimatfond.

I kommissionens budgetförslag för 2026 föreslås som totalnivå för rubriken 56 971,9 miljoner euro i åtaganden (+0,4 % jämfört med 2025) och 53 133,4 miljoner euro i betalningar (+2 %). Marginalen för rubriken blir 128,1 miljoner euro.

Kommissionen föreslår dessutom 4 610,4 miljoner euro i betalningar via återhämtningsinstrumentet.

Program för jordbruks- och havspolitik

Programmen för jordbruks- och havspolitik omfattar *Europeiska garantifonden för jordbruket (EAGF)*, *Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EAFRD)* och *Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden (EHFVF)*. Programmet för landsbygdsutveckling finansieras också via återhämtningsinstrumentet.

Jordbruksstödsfondens utgifter består huvudsakligen av direkt inkomststöd som betalas till jordbrukare. Åtagandena för jordbruksstödsfonden 2026 uppgår enligt kommissionens förslag till totalt 40 465,2 miljoner euro (+1,2 % jämfört med 2025) och betalningarna till 40 517,0 miljoner euro (+1,2 %). Under åtagandena har beaktats en nettoöverföring på -1 222,8 miljoner euro från *garantifonden för jordbruk till landsbygdsutvecklingsfonden*.

Kommissionens förslag till anslag för garantifonden för jordbruk för 2025 är 386,5 miljoner euro mindre än vad fonden behöver, men ett belopp som motsvarar differensen allokeras till fonden som inkomster avsatta för särskilda ändamål. Enligt budgetförordningen ger vissa åtgärder inom jordbrukspolitiken, såsom rättelse av fel, avkastning som allokeras tillbaka till stödfonden för att täcka dess behov. Inkomster avsatta för särskilda ändamål uppgår enligt beräkningarna för 2026 till cirka 440 miljoner euro.

I anslagen under rubriken har också beaktats omfördelningsåtgärder som avtalades vid halvtidsöversynen av den fleråriga budgetramen, då jordbruksstödsfondens särskilda utgiftstak sänktes med 440 miljoner euro 2025–2027. Budgeten 2025 anpassades enligt omfördelningarnas inverkan på det året.

Enligt kommissionens förslag är anslagen för 2026 för *landsbygdsutveckling (EAFRD)* 13 331,7 euro i åtaganden (+0,8 % jämfört med 2025) och 9 337,5 miljoner euro i betalningar (-11,2 %).

I fråga om landsbygdsutveckling är det belopp som finansieras via återhämtningsinstrumentet 1 291,1 miljoner euro i betalningar.

Åtagandena för *Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden* år 2026 uppgår enligt kommissionens förslag till 802,9 miljoner euro (-15,1 % jämfört med 2025) och betalningarna till 935,1 miljoner euro (+41,5 %).

Program för miljö- och klimatpolitik

Life-programmet stödjer EU:s viktiga politiska mål, särskilt skyddet av naturen och den biologiska mångfalden samt omställningen mot en klimatneutral ekonomi som baserar sig på förnybar energi. För programmet föreslås 802,9 miljoner euro i åtaganden för 2026 (+3,5 % jämfört med 2025) och 713,9 miljoner euro i betalningar (+19,7 %).

En annan central helhet som finansieras inom ramen för EU:s gröna giv är *mekanismen för en rättvis omställning (JTM)* som består av *fonden för en rättvis omställning (JTF)*, *InvestEU:s* interna övergångsordning samt *lånefaciliteten för den offentliga sektorn*. Av dessa utgör JTF en central del av rubrik 3. Den får 1 255,3 miljoner euro i åtaganden (-17,1 % jämfört med 2025) och 1 339,6 miljoner euro i betalningar (+20 639,1 %). *Programmet för en rättvis omställning* finansieras också via återhämtningsinstrumentet. År 2026 uppgår finansieringen till 3 319,2 miljoner euro i betalningar. Den väldiga ökningen i betalningarna beror på att operativa kostnader för JTF för första gången betalas även via budgeten, då man tidigare i praktiken använt endast finansiering via återhämtningsinstrumentet på grund av de stramare fristerna för användningen av dessa medel.

Den sociala klimatfonden godkändes 2023 och avsikten är att den ska inledas 2026. Kommissionen tillhandahåller medlemsstaterna tekniskt stöd, för att genomförandet ska ske snabbt och effektivt. Budgeten för 2026 innehåller redan den kontoplan som fonden behöver, utan anslag.

I enlighet med kommissionens budgetförslag fördelas åtagandena i rubrik 3 närmare enligt följande:

Tabell 4: Budgetrubrik 3

mn euro i löpande priser

Rubrik 3. Naturresurser och miljö	Budgetförslag 2026 mn euro i åtaganden	Förändring 2026/2025 %
Jordbruks- och havspolitik	54 791,6	0,8 %
Europeiska garantifonden för jordbruket	40 465,2	1,2 %
Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling	13 331,7	0,8 %
Europeiska havs- och fiskerifonden	802,9	-15,1 %
Hållbara fiskeavtal och regionala fiskeriorganisationer	160,5	2,4 %
Decentraliserade byråer	31,3	3,6 %
Miljö- och klimatåtgärder	2 180,3	-9,0 %
Programmet för miljö och klimatpolitik (Life)	802,9	3,5 %
Fonden för en rättvis omställning	1 255,3	-17,1 %
Lånefacilitet för den offentliga sektorn under mekanismen för en rättvis omställning	p.m.	n.a.
Decentraliserade byråer	31,3	3,6 %
Totalt	56 971,9	0,4 %
<i>Budgetramens tak</i>	<i>57 100,0</i>	
<i>Marginal</i>	<i>128,1</i>	

Rubrik 4: Migration och gränsförvaltning

Under rubrik 4 i budgeten ska medlemsstaterna få ekonomiskt och tekniskt stöd för migration och gränsförvaltning på områdena asyl- och invandringspolitik, gränskontroll, viseringspolitik och tullkontroller. Med anslagen i rubriken genomförs också åtgärder enligt EU:s nya migrations och asylpakt. Decentraliserade byråer som finansieras under rubrik 4 är *EU:s asylbyrå (EUAA)*, *Frontex* och byrån för it-system *eu-LISA*.

Som total nivå för rubriken år 2026 föreslår kommissionen 5 010 miljoner euro i åtaganden (+4,6 % jämfört med 2025) och 3 886,5 miljoner euro i betalningar (+21,3 %). Marginalen för rubriken blir 93 miljoner euro.

På invandringsområdet är ett centralt program *asyl-, migrations- och integrationsfonden AMIF*. I budgetförslaget för 2026 föreslås 2 074,5 miljoner euro i åtaganden (+11 % jämfört med 2025) och 1 375,6 miljoner euro i betalningar (+18 %) till *AMIF*. Ett centralt program inom gränsförvaltningen är *fonden för integrerad gränsförvaltning (IBMF)*. I budgetförslaget för 2026 föreslås 1 121,5 miljoner euro i åtaganden (-9,2 % jämfört med 2025) och 748,6 miljoner euro i betalningar (+62,2 %) till *IBMF:s* instrument för gränsförvaltning och visering (*BMVI*). Från den andra delen av *IBMF*-instrumentet, instrumentet för tullkontrollutrustning (*CCEi*) avsätts enligt budgetförslaget totalt 140,7 miljoner euro i åtaganden och 114,4 miljoner euro i betalningar för utrustning för tullkontroller 2026. Dessutom innehåller budgetförslaget en ökning av anslagen för *IBMF* med 245 miljoner euro i enlighet med artikel 5 i förordningen om den fleråriga budgetramen (rådets förordning EU, Euratom nr 2020/2093).

I budgetförslaget föreslås för 2026 totalt 1 108,1 miljoner euro (+11,1 %) till Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån (*Frontex*). Dessutom föreslås att *Frontex* ska få 246 ytterligare tjänster i tjänsteförteckningen och 241 nya anställningar. Ökningen av anslagen anknyter till uppbyggnaden av *Frontex* stående styrka.

Som en del av de åtgärder som antogs vid halvtidsöversynen av den fleråriga budgetramen ökades finansieringen i rubrik 4 för 2025–2027 med totalt 2 000 miljoner euro, av vilket totalt 543 miljoner euro tilldelas budgeten för 2026. De ökade medlen anslås via *Asyl-, migrations- och integrationsfonden (AMIF)* och *IBMF:s* instrument för gränsförvaltning och visering (*BMVI*). Syftet med anslagsökningen är bland annat att hantera utmaningar med invandring och gränskontroll.

I enlighet med kommissionens budgetförslag fördelas åtagandena närmare enligt följande:

Tabell 5: Budgetrubrik 4

mn euro i löpande priser

Rubrik 4. Migration och gränsförvaltning	Budgetförslag 2026 mn euro i åtaganden	Förändring 2026/2025 %
Invandring	2 323,0	10,5 %
Asyl- och migrationsfonden AMIF	2 074,5	11,0 %
Decentraliserade byråer	248,5	6,1 %
Gränskontroll	2 687,0	0 %
Fonden för integrerad gränsförvaltning (IBMF) – Instrumentet för gränsförvaltning och visering (BMVI)	1 121,5	-9,2 %
Fonden för integrerad gränsförvaltning IBMF – Instrumentet för tullkontrollutrustning (CCEi)	140,7	-4,0 %
Decentraliserade byråer	1 424,8	9,0 %
Totalt	5 010,0	4,6 %
Budgetramens tak	5 103,0	
Marginal	93,0	

Rubrik 5: Säkerhet och försvar

Åtgärderna under rubrik 5 syftar till att svara på utmaningarna i fråga om den inre säkerheten och de komplexa säkerhetshot som medlemsländerna möter och som de skulle ha svårt att hantera ensamma. För rubrik 5 föreslår kommissionen 2 803,5 miljoner euro i åtaganden och 2 250,8 miljoner euro i betalningar. Detta betyder en ökning på +6,5 % i åtaganden och en ökning på +5,0 % i betalningar jämfört med 2025. Marginalen för rubriken blir 6,5 miljoner euro.

Under rubrik 5, Säkerhetsklustret, föreslås 810,4 miljoner euro i åtaganden (+2,2 % jämfört med 2025) och 838,7 miljoner euro i betalningar (+16,7 %). Klustret omfattar bland annat Fonden för inre säkerhet (ISF), som stöder samarbete mellan myndigheter, samt kärnsäkerhetsfonderna. Kommissionen föreslår 327,4 miljoner euro (+ -2,7 %) i åtaganden och 271,3 miljoner euro i betalningar (+ +19,3 %) till Fonden för inre säkerhet. Det föreslås en ökning på 16,9 miljoner euro för Europeiska unionens byrå för samarbete inom brottsbekämpning Europols åtagande- och betalningsanslag, det vill säga +7,0 procent jämfört med föregående år, särskilt för byråns utvidgade mandat och nya uppgifter. Dessutom föreslås att Europol ska få 11 ytterligare tjänster i tjänsteförteckningen och 9 nya anställningar. Betalningsbemyndiganden för anslag till Litauen för avveckling av kärnkraftverk (+44,3 %) och annan kärnkraftsavveckling (+21,7 %) ökar betydligt.

För rubrik 5, Försvarsklustret, föreslås 1 993,1 miljoner euro i åtaganden (+8,4 % jämfört med 2025) och 1 412,1 miljoner euro i betalningar (-0,9 %). Till Försvarsklustret hör *Europeiska försvarsfonden* (EDF), som är fördelad på forsknings- och utvecklingshelheter. För försvarsfondens utvecklingshelhet föreslås 663,9 miljoner euro i åtaganden (-35,5 %) och 541,8 miljoner euro i betalningar (-22,9 %). För försvarsfondens forskningshelhet föreslås 335,7 miljoner euro i åtaganden (-16,9 %) och 278,7 miljoner euro i betalningar (-11,1 %). Målet för fonden är att öka effektiviteten, konkurrenskraften och innovationskapaciteten inom Europas försvarsindustri.

Kommissionen lade 2024 fram ett förslag om att inrätta ett program för europeisk försvarsindustri (EDIP) och en ram med åtgärder för att säkerställa tillgång till och leverans av försvarsrelaterade produkter i rätt tid. I samband med halvtidsöversynen av den fleråriga budgetramen antogs en ökning av Europeiska försvarsfonden med 1 500 miljoner euro 2025–2027. De ökade medlen tilldelas via Plattformen för strategisk teknik (STEP) till Europeiska försvarsfonden och vidare till EDIP. Förslaget till EDIP-förordning har ännu inte antagits, men kommissionen föreslår att det reserveras 621,3 miljoner euro i åtaganden och 94,7 miljoner euro i betalningar för 2026.

För militär rörlighet föreslår kommissionen totalt 251,3 miljoner euro i åtaganden (-0,4 %) och 166,9 miljoner euro i betalningar (+22,0 %). För programmet för säker konnektivitet föreslås 121 miljoner euro i åtaganden (+9,0 %) och 130 miljoner euro i betalningar (+160 %).

I enlighet med kommissionens budgetförslag fördelas åtagandena närmare enligt följande:

Tabell 6: Budgetrubrik 5

mn euro i löpande priser

Rubrik 5. Resiliens, säkerhet och försvar	Budgetförslag 2026 mn euro i åtaganden	Förändring 2026/2025 %
Säkerhet	810,4	2,2 %
Fonden för inre säkerhet ISF	327,4	-2,7 %
Avveckling av kärnkraftverk (Litauen)	74,6	-0,2 %
Kärnsäkerhet och avveckling (inkl. Bulgarien och Slovakien)	78,6	11,5 %
Decentraliserade byråer	305,9	6,1 %
Pilotprojekt och förberedande åtgärder	23,9	2,6 %
Försvaret	1 993,1	8,4 %
Europeiska försvarsfonden	663,9	-35,5 %
Europeiska försvarsfonden (forskning)	335,7	-16,9 %
Militär rörlighet	251,3	-0,4 %
Unionens program för säker konnektivitet	121,0	9,0 %
Programmet för europeisk försvarsindustri	621,3	32 089 %
Pilotprojekt och förberedande åtgärder	p.m.	
Totalt	2 803,5	6,5 %
<i>Budgetramens tak</i>	2 810,0	
<i>Marginal</i>	6,5	

Rubrik 6: Granskandet och omvärlden

EU:s finansiering av yttre åtgärder har många prioriteringar som syftar till att främja unionens värderingar och bevaka dess intressen, däribland stöd till Ukraina, lindring av konsekvenserna av det ryska anfallskriget samt stöd till EU:s närområden. För 2026 föreslår kommissionen för åtagandena under rubrik 6 totalt 15 505 miljoner euro (-4,9 % jämfört med 2025) och betalningar för 16 511,7 miljoner euro (+14,5 %). Marginalen för rubriken blir 109 miljoner euro.

Det viktigaste programmet inom klustret yttre åtgärder under rubrik 6 är *instrumentet för grannskapspolitik, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete (NDICI – Global Europe)*. Instrumentet stöder särskilda regionala och landsspecifika behov och genomförandet av Global Gateway samt främjar bland annat grön och digital omställning, hållbara investeringar, fred och säkerhet. Genom NDICI – Global Europe finansieras 2026 också den nya faciliteten för reformer och tillväxt för Moldavien. För föreslår kommissionen 10 112 miljoner euro i åtaganden (-7,2 % jämfört med 2025) och 11 337,2 miljoner euro i betalningar (+17,2 %) för 2026.

Ett annat centralt program inom finansieringen av yttre åtgärder är *instrumentet för humanitärt bistånd (HUMA)*. För HUMA föreslår kommissionen 1 927,5 miljoner euro i åtaganden (-0,8 % jämfört med 2025) och 2 161,2 miljoner euro i betalningar (+16,2 %). Stöd riktas via instrument till bland annat flyktingar från Syrien. Övriga föremål för klustret yttre åtgärder är *Europeiska instrumentet för kärnsäkerhet (INSC)*, *Utomeuropeiska länder och territorier (OCT)* och *den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken (CFSP)*. Dessutom tas en del av räntekostnaderna för MFA+-lån som beviljats till Ukraina ur finansieringen för yttre åtgärder i unionsbudgeten. Kommissionen föreslår att 0,3 miljoner euro reserveras i åtaganden och betalningar för detta 2026.

Under rubrik 6 finansieras därtill förberedelser inför anslutning till EU. Genom *instrumentet för stöd inför anslutningen (IPA III)* kanaliseras finansiering till kandidatländer och potentiella kandidatländer för olika ändamål. Kommissionen föreslår åtaganden för 2 201,7 miljoner euro (+ 1,5 % jämfört med 2025) och betalningar för 2 129 miljoner euro (+2,1 %) till IPA III-instrumentet. För faciliteten för reformer och tillväxt för västra Balkan, som kompletterar IPA III under 2024–2027, föreslår kommissionen för 2026 åtaganden för 500 miljoner euro (+0,2 % jämfört med 2025) och betalningar för 73,4 miljoner euro (-27,3 %).

I samband med halvtidsöversynen av den fleråriga budgetramen kom man överens om ytterligare satsningar på utrikespolitiken. För rubrik 6 innebar detta en ökning med sammanlagt 7 600 miljoner euro (netto) under åren 2025–2027. Andelen för 2026 är 900 miljoner euro. Ökningen gäller humanitärt bistånd och faciliteten för reformer och tillväxt för västra Balkan. Tilläggen och omfördelningarna gäller finansieringen av instrumentet för grannskapspolitik, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete (NDICI – Global Europe) och instrumentet för stöd inför anslutningen (IPA III).

Ukraina understöds 2026 dessutom via den separata Ukrainafaciliteten med sammanlagt cirka 3,9 miljarder euro i bistånd och cirka 6,7 miljarder euro i lån. Biståndet täcks genom Ukrainareserven som är en särskild finansiell facilitet utanför budgetramen.

I enlighet med kommissionens budgetförslag fördelas åtagandena i rubrik 6 närmare enligt följande:

Tabell 7: Budgetrubrik 6*mn euro i löpande priser*

Rubrik 6. Granskandet och omvärlden		Budgetförslag 2026 mn euro i åtaganden	Förändring 2026/2025 %
Yttre åtgärder		12 803,4	-6,1 %
Instrumentet för grannskapspolitik, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete NDICI – Global Europe	10 112,0		-7,2 %
Europeiskt instrument för kärnsäkerhet INSC	47,2		6,9 %
Utomeuropeiska länder och territorier OCT (inkl. Grönland)	74,3		2,0 %
Humanitärt bistånd HUMA	1 927,5		-0,8 %
Den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken CFSP	404,2		2,7 %
Makrofinansierat stöd plus till Ukraina (MFA+)	0,3		
Unionens program för säker konnektivitet	50,0		
Pilotprojekt och förberedande åtgärder	187,9		-23 %
Förberedelser inför anslutning		2 701,7	1,2 %
Föranslutningsstöd IPA III	2 201,7		1,5 %
Faciliteten för reformer och tillväxt i västra Balkan	500		0,2 %
Totalt		15 505,0	-4,9 %
<i>Budgetramens tak</i>		<i>15 614,0</i>	
<i>Marginal</i>		<i>109,0</i>	

Rubrik 7: Europeisk offentlig förvaltning

Rubrik 7 omfattar utöver kommissionens och de övriga institutionernas administrativa utgifter även pensionsutgifter och institutionernas andelar av utgifterna för Europaskolor. Utgifterna för decentraliserade byråer samt administrativa utgifter och stödutgifter direkt till specifika program har placerats under de aktuella rubrikerna i budgeten. För administrativa utgifter föreslås sammanlagt 13 475,2 miljoner euro. Anslagen ökar med +4,9 % jämfört med 2025. Anslagen innefattar pensioner och Europaskolor (inklusive finansiella bidrag till så kallade Europaskolor av typ 2, som verkar i närheten av EU-institutioner). Pensionsutgifterna (alla institutioner) ökar med 208,2 miljoner euro (+7,3 %) jämfört med 2025. Europaskolornas utgifter ökar med 14,6 miljoner euro från föregående år (+5,5 %).

De administrativa utgifterna för EU:s institutioner föreslås uppgå till sammanlagt 10 127,8 miljoner euro i åtaganden (+4,2 % jämfört med 2025). Kommissionens anslag för denna helhet uppgår till sammanlagt 4 662,2 miljoner euro, vilket innebär att dess anslag ökar med 4,6 procent jämfört med 2025. De övriga institutionernas anslag är 5 465,6 miljoner euro, vilket innebär en ökning på 3,8 procent. Enligt budgetförslaget ökar Europaparlamentets anslag med 103,5 miljoner euro (+4,1 %) och rådets anslag med 33 miljoner euro (+4,6 %).

Utgifterna i rubrik 7 överskrider det i budgetramen fastställda maximibeloppet för 2026 och det finns ingen marginal. Därför föreslår kommissionen att särskilda instrument används för att täcka 969,2 miljoner euro av anslagen. Det samlade marginalinstrumentet används för 748,2 miljoner euro och flexibilitetsmekanismen för 221 miljoner euro. Kommissionen motiverar de

ökade anslagen under rubriken med den höga inflationen de senaste åren samt kostnadsökningen till följd av justeringar av löner och pensioner. Kommissionen har fastställt att andra än lönekostnader får stiga högst 2 procent vad gäller alla institutioner och har anpassat beräkningarna för institutionerna därefter. Kommissionen har också hållit den totala personalstyrkan i institutionerna på samma nivå som året innan och har inte godkänt andra institutioners förslag till personalökningar.

I enlighet med kommissionens budgetförslag fördelas åtagandena närmare enligt följande:

Tabell 8: Budgetrubrik 7

mn euro i löpande priser

Rubrik 7. Europeisk offentlig förvaltning	Budgetförslag 2026 mn euro i åtaganden	Förändring 2026/2025 %
Europaskolor och pensioner	3 347,3	7,1 %
Pensioner	3 065,4	7,3 %
Europaskolorna	281,9	5,5 %
Institutionernas administrativa utgifter	10 127,8	4,2 %
Kommissionen	4 662,2	4,6 %
Övriga organ	5 465,6	3,8 %
<i>varav Europaparlamentet</i>	2 635,0	4,1 %
<i>och Europeiska rådet och rådet</i>	748,9	4,6 %
Totalt	13 475,2	4,9 %
<i>varav via flexibilitetsmekanismen</i>	221,0	
<i>varav via det samlade marginalinstrumentet</i>	748,2	
<i>Budgetramens tak</i>	12 506,0	
<i>Marginal</i>		

Särskilda instrument

I rådets förordning (EU, Euratom nr 2020/2093) om den fleråriga budgetramen för 2021–2027 finns bestämmelser om särskilda instrument med vilka man kan reagera på exceptionella och oförutsedda omständigheter, externa eller interna, och som används vid behov när utgifterna inte kan finansieras inom gränserna för de maximala belopp som finns att använda under en eller flera rubriker i budgetramen.

Rådet godkände den 29 februari 2024 en halvtidsöversyn av budgetramen, i samband med vilken rådets förordning (EU, Euratom 2024/765) om ändring av förordningen om den ovan nämnda fleråriga budgetramen utfärdades. Genom ändringen godkändes bland annat två nya särskilda instrument utanför budgetramen, Ukrainareserven och EURI-instrumentet

De tematiska särskilda instrumenten enligt förordningen om budgetramen är således reserven för solidaritet och katastrofbistånd (SEAR), som är indelad i Europeiska solidaritetsreserven och reserven för katastrofbistånd, Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter (EGF), brexitjusteringsreserven (BAR) samt Ukrainareserven.

Icke-tematiska särskilda instrument är det samlade marginalinstrumentet (SMI), flexibilitetsmekanismen (FI) samt EURI-instrumentet för betalning av återhämtningsinstrumentets ökade finansiella kostnader.

Förutom för det samlade marginalinstrumentet kommer anslagen för dessa instrument att ställas utanför de tak som fastställts i den fleråriga budgetramen, både när det gäller betalningar och åtaganden.

Till tematiska särskilda instrument föreslår kommissionen för 2026 totalt 5 715,9 miljoner euro i åtaganden och 5 022,5 miljoner euro i betalningar. Av detta är den största andelen 3 895,2 miljoner euro i åtaganden och 3 164,1 miljoner euro i betalningar i Ukrainareserven. Av detta belopp föreslås för *Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter* 35,1 miljoner euro i åtaganden och 20 miljoner euro i betalningar, för *Europeiska solidaritetsreserven* 1 190,4 miljoner euro i åtaganden och betalningar, och för *reserven för katastrofbistånd* 595,2 miljoner euro i åtaganden och betalningar. Inga nya åtaganden eller betalningar kan göras från brexitjusteringsreserven, men i enlighet med förordningen kan outnyttjade anslag överföras till följande år för användning före utgången av 2026. Dessa medel uppgår i budgeten för 2026 till 52,9 miljoner euro i betalningar. Av Europeiska solidaritetsreservens andel tas 50 miljoner euro genast i bruk och resterande 1 140,4 miljoner euro reserveras i budgeten och tas i bruk vid behov.

Vid halvtidsöversynen av budgetramen kom man dessutom i samband med införandet av EURI-instrumentet överens om en särskild stegvis mekanism (cascade-modellen) för att till fullo svara på kostnaderna för räntebetalningen för återhämtningsinstrumentet och för att säkerställa att de nödvändiga anslagen finns tillgängliga för betalning av räntekostnader som förfaller även efter att alla belopp som anges under rubrik 2b EURI-budgetposten har använts. I cascade-förfarandet utnyttjas i första hand marginalen som skapats genom genomförandet och omprioriteringen av programmen samt de belopp som finns tillgängliga för särskilda instrument (flexibilitetsmekanismen och det samlade marginalinstrumentet). Detta användes för första gången i budgeten för 2025.

Kommissionen har i budgetförslaget för 2026 föreslagit att 72,8 miljoner euro av överskridningarna av ränteutgifterna i detta skede ska täckas av marginalen under rubrik 2b och 2 065,4 miljoner euro via flexibilitetsmekanismen under rubrik 2b. Genom att budgetanslagen till räntekostnader överskrids med totalt 4 276,4 miljoner euro, mobiliseras exakt hälften av de överskjutande räntekostnaderna via marginalen plus flexibilitetsmekanismen.

Därefter används det nya tematiska särskilda instrumentet EURI-instrumentet, som i första hand utnyttjar de anslag som motsvarar de oanvända och därmed frigjorda åtagandena från tidigare år för att täcka den återstående delen av räntekostnaderna. Kommissionen har i budgetförslaget för 2026 föreslagit att man via EURI-instrumentet på nytt tar i bruk åtaganden som förfallit 2021–2024 för sammanlagt 2 138,2 miljoner euro. De andelar som redan använts bland annat i budgeten för 2025 har dragits av från de frigjorda åtagandena.

Kommissionen föreslår också att *det samlade marginalinstrumentet* används i budgeten för 2026. Det samlade marginalinstrumentet avses mobiliseras för 748,2 miljoner euro i åtaganden under rubrik 7 (förvaltning). Enligt kommissionen räcker enbart det samlade marginalinstrumentet inte till för att täcka de stigande administrativa kostnaderna och pensionsutgifterna i rubrik 7. Därför föreslår kommissionen att flexibilitetsmekanismen mobiliseras för 221 miljoner euro även i rubrik 7.

Flexibilitetsmekanismen används med andra ord för sammanlagt 2 286,4 miljoner euro i rubrikerna 2b och 7, varefter resten av anslagen på 135,8 miljoner euro i mekanismen kan vid behov användas 2025 och 2026. Kommissionens förslag innehåller också betalningar via flexibilitetsmekanismen till ett belopp om 2 522,7 miljoner euro, som används för betalning av tidigare åtaganden i flexibilitetsmekanismen.

Tabell 9: Särskilda instrument

mn euro i löpande priser

Tematiska särskilda instrument	Budgetförslag 2026 mn euro i åtaganden
Europeiska fonden för justering av globaliseringseffekter (EGF)	35,1
Europeiska solidaritetsreserven (EUSF)	1 190,4
Reserven för katastrofbistånd (EAR)	595,2
Brexitjusteringsreserven (BAR)	0,0
Ukrainareserven	3 895,2
<i>Tematiska totalt</i>	<i>5 715,9</i>
Icke-tematiska särskilda instrument	
Flexibilitetsmekanismen (FI)	2 286,4
Det samlade marginalinstrumentet (SMI)	748,2
EURI-instrumentet	2 138,2
<i>Icke-tematiska totalt</i>	<i>5 172,7</i>
Alla sammanlagt (tematiska + icke-tematiska)	10 888,6

Återhämtningsinstrumentet (*Next Generation EU; European Union Recovery Instrument*)

Återhämtningsinstrumentet är ett exceptionellt instrument av engångskaraktär, och med hjälp av dess finansiering stöds medlemsstaternas återhämtning från de negativa ekonomiska, sociala och hälsomässiga konsekvenserna av covid-19-krisen och samtidigt stöds investeringar i grön omställning och digitalisering.

Återhämtningsinstrumentet står utanför budgeten; det är fråga om externa inkomster avsatta för särskilda ändamål (*external assigned revenue*). De anslag för programmen som kommer från *återhämtningsinstrumentet* beskrivs i kommissionens budgetförslag, men återhämtningsmedlen är tydligt separerade från de ordinarie anslagen i EU:s budget. Åtagandena som anknyter till *återhämtningsinstrumentets* finansiering ska ha varit anknutna före utgången av 2023 (exkl. den marginella andelen av de administrativa kostnaderna), men de betalningar som finansieras genom instrumentet kan göras till slutet av 2026. De räntekostnader som uppkommer genom *återhämtningsinstrumentets* finansiering täcks däremot av EU:s budget. Räntekostnaderna för upplåning av återhämtningsinstrumentet anges under rubrik 2b och deras belopp i budgeten för 2026 beskrivs närmare i punkten om rubrik 2b i denna promemoria samt i punkten om användning av särskilda instrument.

År 2026 förutses betalningar som anknyter till *återhämtningsinstrumentets* finansiering uppgå till cirka 105,3 miljarder euro. Den största delen av betalningarna (cirka 98,8 miljarder euro) gäller *faciliteten för återhämtning och resiliens RRF*.

Inkomster

Den totala summan av inkomsterna i kommissionens budgetförslag för 2026 är i enlighet med balansprincipen lika stor som den totala summan för betalningsbemyndigandena, det vill säga 192 206,9 miljarder euro. Av inkomsterna täcks 188 732,8 miljarder euro med egna medel och 3 474,1 miljarder euro med blandade inkomster.

I inkomsterna i budgetförslaget 2026 ingår också Storbritanniens finansieringsandel, sammanlagt 1 032,5 miljarder euro på grund av Storbritanniens finansieringsförpliktelser under EU-medlemskapet, bland annat obetalda åtaganden från den föregående budgetramperioden.

3 Den rättsliga grunden/beslutsförfarandet enligt EU-rätten

Europeiska unionens allmänna budget grundar sig på artikel 314 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) och artikel 106 A i fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen (Euratom). Särskilt lagstiftningsförfarande tillämpas, rådet fattar beslut med kvalificerad majoritet.

Statsrådet bedömer att den föreslagna rättsgrunden är korrekt och att budgetförslaget är förenligt med subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna.

4 Konsekvenser för Finlands lagstiftning, inklusive Ålands ställning och budgeten

Budgetförslaget har inga direkta konsekvenser för den nationella lagstiftningen eller Ålands ställning.

De ekonomiska konsekvenserna beaktas i det nationella budgetförslaget för 2026. I statsrådets plan för de offentliga finanserna för 2026–2029 av den 30 april 2025 finns en reserv på 2 733 miljarder euro för Finlands avgifter till EU 2026. Enligt kommissionens förslag ska Finlands avgifter till EU uppgå till 2 726 miljarder euro 2026. I kommissionens budgetförslag ingår inte de justeringar på basis av tidigare årsredovisningar av egna medel som faller till betalning 2026. Kommissionen delgav medlemsländerna om justeringarna den 28 januari 2025. Enligt kommissionen kommer justeringar på basis av tidigare år minska Finlands avgifter till EU med cirka 92 miljarder euro 2026.

Kommissionen avser komplettera sitt förslag genom en ändringskrivelse troligen i oktober 2025. De slutliga kostnaderna som gäller nationella betalningsandelar i EU:s budget 2026 klargörs således först senare på hösten då parlamentet och rådet har förhandlat fram ett slutgiltigt samförstånd om budgeten.

5 Behandling av förslaget i EU och på nationell nivå

Kommissionen antog den 3 juni sina beräkningar inför budgetförslaget. Dessa förelades riksdagen i form av en utredning i enlighet med 97 § i grundlagen (E 50/2025 rd, 12.6.2025). Det var fråga om ett exceptionellt förfarande eftersom tidtabellen för behandling av ärendet i unionen har varit brådskande. E-brevet behandlades av budget- och förvaltningsutskottet

(EU34) den 10 juni 2025 samt av statsrådets finansutskott den 12 juni 2025. Till riksdagen översänds nu en U-skrivelse i enlighet med 96 § i grundlagen.

Rådets budgetkommitté inledde beredningen av rådets ståndpunkt den 6 juni 2025. Budgetkommitténs sista behandling var den 3 juli 2025. Coreper II behandlade och antog rådets ståndpunkt (politisk överenskommelse) den 9 juli 2025. Formellt kommer rådets slutliga ståndpunkt att antas i början av september när granskningsperioden på åtta veckor för de nationella parlamenten har gått ut.

Budgetutskottet är det ansvariga utskottet vid Europaparlamentet. Huvudföredragande för 2026 års budget vid parlamentet är Andrzej Halicki (PL, EPP). Europaparlamentet inleder behandlingen av budgetförslaget för 2026 i början av hösten efter att rådet har lämnat sin slutgiltiga ståndpunkt till parlamentet. Parlamentet torde bekräfta sin ståndpunkt vid plenarsammanträdet hösten 2025.

Det är sannolikt att Europaparlamentets ståndpunkt om EU:s budget för 2026 kommer att avvika från rådets. I så fall sammankallas förlikningskommittén, som enligt EUF-fördraget har 21 dagar på sig att uppnå enighet om hela budgeten. Kommissionen får genom ändringsskrivelser komplettera sitt eget budgetförslag till dess att förlikningskommittén sammanträder. Kommissionen avser komplettera sitt förslag genom en ändringsskrivelse troligen i oktober.

Förlikningsförfarandet torde inledas i oktober-november 2025. Under förlikningsförfarandet sammanträder förlikningskommittén huvudsakligen i trepartsförhandlingar (triloger).

Enligt tidsplanen ska förlikningskommittén sammanträda i samband med ECOFIN-budgetrådets möte den 14 november 2025, där rådet och parlamentet förhandlar med målet att slutligt enas om EU:s budget för 2026. Om en överenskommelse nås ska förlikningskommitténs slutresultat fastställas i båda institutionerna. EU:s slutliga budget för nästa år torde vara klar i slutet av 2025.

På hösten kommer kommissionen sannolikt i oktober före förlikningsperioden att lämna en ändringsskrivelse, som torde resultera i en kompletterande U-skrivelse till riksdagen.

Kommissionen förväntas, liksom under tidigare år, lägga fram förslag till ändringsbudgetar som kompletterar den årliga budgeten under nästa år. Riksdagen kommer att informeras om kommissionens förslag till ändringsbudgetar genom kompletterande U-skrivelser.

6 Statsrådets ståndpunkt

Statsrådet anser att prioriteringarna i kommissionens budgetförslag för 2026 går i rätt riktning och att förslaget utgör en konstruktiv grund för förhandlingarna mellan rådet och Europaparlamentet. Det är viktigt att budgetförslaget svarar på EU:s nuvarande och framtida utmaningar. Statsrådet betonar EU:s starka politiska, ekonomiska och humanitära stöd till Ukraina. Enligt statsrådet är det nödvändigt att man snabbt stärker Europas försvarsförmåga, i synnerhet som ett svar på det långsiktiga hotet från Ryssland. Statsrådet stöder också kommissionens strävan att uppnå unionens klimatmål också via programmen i budgeten.

Statsrådet ser det som viktigt att budgeten för 2026 upprättas enligt principerna för god ekonomiförvaltning och budgetdisciplin.

Statsrådet betonar att användningen av budgetmedel bör grunda sig på realistiska behov. Vid behov ska olika finansieringsbehov sättas i prioritetsordning och möjligheterna att omfördela

finansieringen utredas så omfattande som möjligt. Statsrådet strävar efter att påverka utgifterna i budgeten och därigenom även nivån på Finlands EU-avgifter, så att Finlands nettobidrag förblir skäligt och rättvist.

Statsrådet påminner om att överenskommelsen om budgetramen enligt halvtidsöversynen av den fleråriga budgetramen ska följas och att genomförandet av de anpassningar som avtalats i halvtidsöversynen ska fortsätta på behörigt sätt i EU:s budget.

Statsrådet betonar att man för att täcka återhämtningsinstrumentets finansieringskostnader bör grundligare granska möjligheterna till omfördelning av anslag inom budgeten, särskilt i rubrik 2b. Med hänsyn till nivån på de anslag som behövs och den begränsade marginalen i rubrik 2b kan statsrådets godkänna användningen av flexibilitetsinstrumentet och EURI-instrumentet för att täcka återhämtningsinstrumentets finansieringskostnader i rubrik 2b. Statsrådet betonar att under alla omständigheter ska det verkliga behovet av finansieringskostnader bedömas så noggrant som möjligt.

Statsrådet anser att det är viktigt att det i budgetrubrikerna ingår tillräcklig marginal för att man under finansåret vid behov ska kunna svara på oförutsedda utgifter i första hand inom ramen för budgetramen. Särskilda instrument ska användas endast i undantagsfall och i tydligt oförutsedda situationer.

Nivån på administrativa utgifter för EU:s organ och byråer samt personalstyrka ska hållas på en måttlig nivå. Statsrådet anser det vara i rätt riktning att kommissionen har utgått från att fastställa att andra än lönekostnader får stiga högst 2 procent vad gäller alla institutioner. Statsrådet anser det vara viktigt att organen och byråerna ytterligare strävar efter att allt mer effektivisera sin verksamhet och söka nya möjliga sparmål så att anslagen ökar så lite som möjligt. Statsrådet betonar att de lönetillägg som EU:s institutioner och organ betalar till sin egen personal ska följa gällande förordningar. Statsrådet förhåller sig reserverat till användningen av särskilda instrument i rubrik 7. I synnerhet flexibilitetsinstrumentet är avsett för finansiering av oförutsedda utgifter. Användning av instrumentet för administrativa kostnader minskar ytterligare möjligheterna att genom budgeten svara på exceptionella situationer under finansåret. Om de administrativa utgifterna överskrider maximibeloppet enligt budgetramen, bör man i första hand leta efter besparingar. Statsrådet kan som en sista utväg godkänna användningen av särskilda instrument, inklusive flexibilitetsinstrumentet.

Statsrådet fäster uppmärksamhet vid den betydande ökningen av betalningsbemyndigandena till följd av att programperioden nu genomförs fullt ut.

Kommissionen meddelar att den kompletterar sitt budgetförslag genom en ändringsskrivelse som lämnas på hösten. Ställning tas separat till ändringsskrivelsen när den inkommer.

Statsrådets slutliga ställningstagande till EU:s budget för 2026 bildas utifrån den slutliga helheten med beaktande av det bästa för Finland.